

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 17552
Tarih : 22.03.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/03/2022 12:04
Sayı: E-120.08-0987067

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kur korumalı mevduat hesaplarının geçerli olmaya başladığı 20 Aralık 2021 tarihi baz alındığında ilk ödemeler veya ilk vade sonu 21 Mart 2022 tarihinde dolmuştur. Bu tarih, hesapların Hazineye getireceği yükün ne olacağı konusunda bize kesin bilgiyi vermektedir. Ekonomi yönetimi döviz hesaplarından TL hesaplarına dönüşlerin yüksek olacağı beklentisi içerisinde olmuş, bu şekilde de döviz talebinin düşeceği, kurların yükselmeyeceği, yükselse dahi müdahaleyle durdurulacak noktada olacağı ve bunun hazineye yük getirmeyeceği hesabını yapmıştır. Fakat yapılan bütün müdahalelere rağmen, arka kapı satışlarıyla rezervlerin tüketilmesine rağmen, dolar kurundaki artış durdurulamamıştır. KKM hesaplarının, dolardaki hareketlilik dolayısıyla, Hazine'ye getireceği net yükü kestirebilmek zordur. Bu nedenle “düşük faiz, yüksek kur” hedefiyle ortaya konan ekonomi modeli ve söylemler ile çelişen, halkın vergileri ile Hazine garantisi verilmesinin yaratacağı borç yükü ve yeni krizlerin engellenmesi amacıyla ivedilikle bir genel görüşme açılmasını arz ederiz.

Meral Daniş BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

2021 yılı ocak ayında 7,35 TL olan dolar kuru, 20 Aralık 2021 tarihine gelindiğinde 18,40 TL seviyesine ulaşmıştır. Bu durumda TL, sadece 2021 yılı içerisinde yüzde 100'ün üzerinde değer kaybetmiştir. Bu değer kaybı elbette AKP iktidarının Türkiye'yi içerisine sokmuş olduğu büyük ekonomik kriz hatta ekonomik çöküş ile açıklanmaktadır. Üretimi ve tüketimi büyük oranda ithalata bağımlı olan Türkiye'de döviz kurlarının artışı yüksek enflasyon, yüksek işsizlik, yoksulluk, geçim sıkıntısını beraberinde getirmiştir.

Yeni Ekonomi Modeli olarak sunulan ve yüksek kur seviyelerinin olumlu olduğunu savunan bu yaklaşımdan 20 Aralık 2021 akşamı itibariyle dolar kurunun 18,40 TL seviyesine ulaşması ile bir anda vazgeçilmiş, Merkez Bankası'nın sattığını açıkladığı 7 Milyar Dolar ile kura müdahale edilerek 11.5 TL seviyelerine düşürülmüştür. Aynı anda AKP Genel Başkanı, "Kur Garantili Mevduat" olarak tanımladığı yeni bir sistemi açıklamıştır. Bu sistem daha önce savunulduğunun aksine Hazine'den yurttışa örtülü faiz olarak kur dalgalanmalarına karşı bir garanti verileceğini belirtmektedir.

Ancak görünen o ki; döviz kurunu düşürmek için bankalardaki döviz hesaplarını TL mevduat hesabına çevirenlere, bütçeden kur farkı ödenmesini vadeden iktidar, bu sistem dolayısıyla halkın rantıyeye ne kadar para ödemek zorunda kalacağını, kendisi dahi hesaplayamamıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kur Garantili TL Mevduatı Sistemine yönelik hazırladığı ve analizinde, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na sunduğu etki analizinde, Hazine'nin rantıyeye büyük miktarlarda kur farkı ödemek zorunda kalacağına yönelik endişeleri giderecek teknik veriler sunamamıştır. Bu şekilde yeni sistemin hesaplanamayacak kadar belirsiz bir durum meydana getirdiğini itiraf etmiştir.

Bakanlık raporunda şu bilgiler yer almıştır: *"TL mevduat ve katılım hesaplarına dönüşümün desteklenmesi uygulaması piyasalardaki yüksek döviz kuru volatilitésinin önüne geçilmesi amacıyla devreye alınarak uygulamanın duyurulduğu tarihten itibaren kısa sürede piyasalarda olumlu etkileri gözlemlenmiştir. Söz konusu uygulamanın etkileri iki temel değişken tarafından belirlenmekte olup maliyet hesapları sisteme katılacak mevduat seviyesine ve ilgili dönemde gerçekleşecek kur değişiminin mevduat faizinin üzerinde gerçekleşmesine göre değişiklik gösterdiğinden mali etkisi tam ölçülememektedir."*

Bugün ise yukarıda rapordan alıntılanan ve "mali etkisi tam olarak ölçülememektedir" şeklinde biten paragraf göz önüne alındığında ne denli bir hata yapıldığı ortaya çıkmaktadır. KKM sistemine giriş yapan gerçek kişi sayısı 300 bin civarında olup, tüzel kişi sayısı da 27 bin civarındadır. Döviz kurlarındaki fark ise bugünkü kur göz önüne alındığında yüzde 25'nin üzerindedir. Açık bir şekilde iktidarın yanlış ekonomi politikaları ile Hazine'den sadece 327 bin civarında hesaba bir yılın sonunda yaklaşık 50 milyar TL ödeme yapılacaktır. Belirli bir kesime sağlanan ve açık bir servet transferi olan bu rakamların ekonomik krizi ortadan kaldıracak hiçbir etkisi yoktur. Aksine hazineye daha büyük bir borç ve ödeme yükü olarak iktidarın yeni rant dağıtım yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır.